

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1999 m. kovo 12 d. penktadienis. Nr. 20. (100) Kaina 0,80 Lt.

Valstybės posūniais valstiečiai būti nebenori

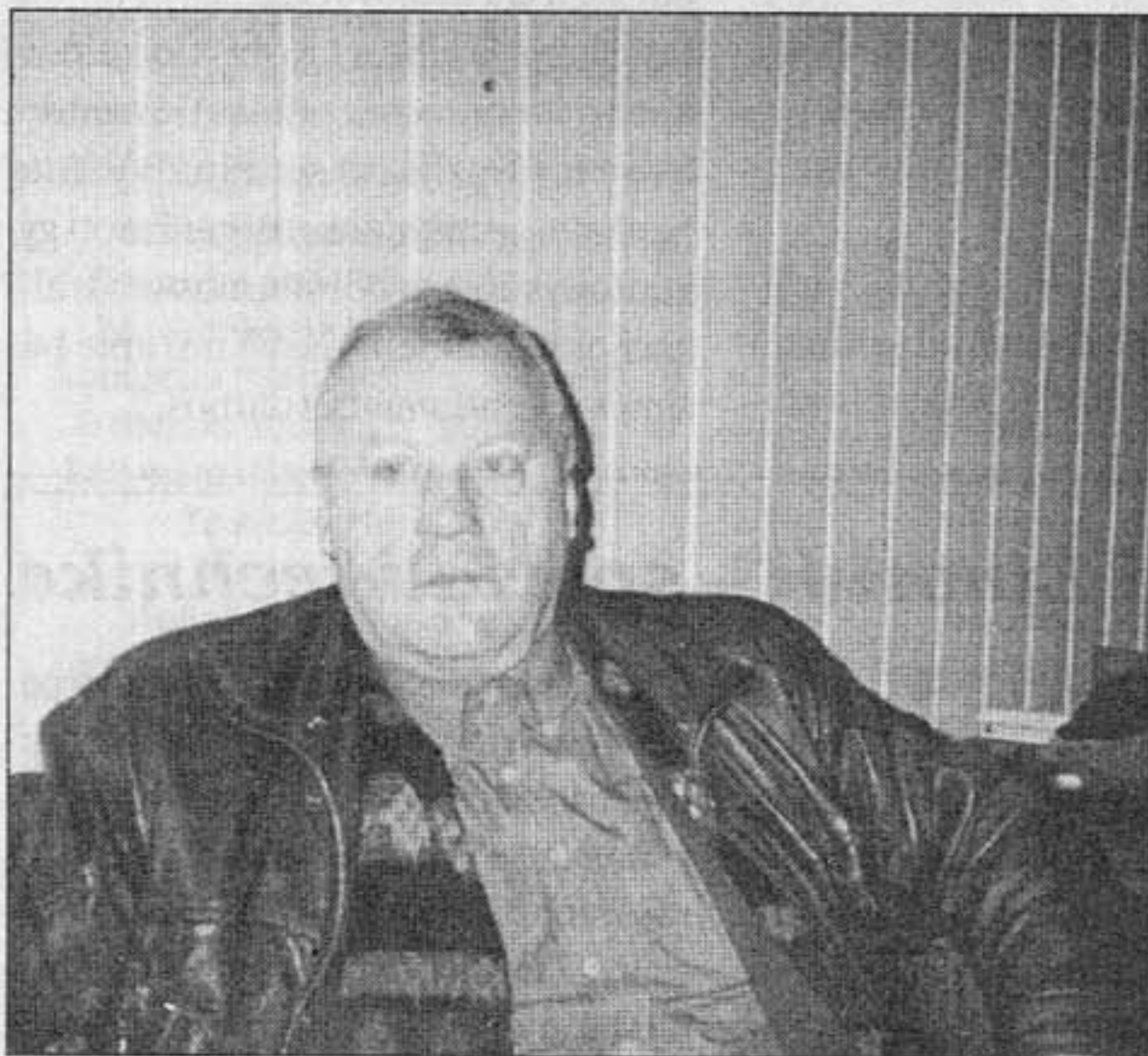
Valstiečių ratai "braškėdami sukasi sunkiai". Dar sunkiau jie suksis pavasarėjant, bet ne dėl polaidžio.

Apie tai buvo kalbama Vilniuje vykusiamе įvairių žemdirbiškų organizacijų atstovų pasitarime. Jame dalyvavo Čedasų žemės ūkio bendrovės pirmininkas, Lietuvos žemės ūkio produktų gamintojų koordinavimo tarybos narys Romualdas Žulys, sutikęs mintimis pasidalinti su "Pragiedrulių" skaitytojais.

Savi marškiniai arčiausiai kūno, todėl pradėsiu nuo Čedasų, kur gyvenu ir dirbu štai jau beveik 40 metų. Gyvename tarp dangaus ir žemės, tarp likvidavimosi grėsmės ir neaiš-

kių ateities perspektyvų. Šiandien Čedasų žemdirbiams perdirbimo įmonės skolingos 370 tūkstančių litų. Didžiausios skolos laukiame iš AB "Biržų linai" – 157 tūkst. litų. Už pernykš-

čius grūdus mums sumokėti žada tik balandžio mėnesį, nors pažadai dažnai ir lieka pažadais. Utenos mėsos kombinato valdininkai iki kovo 15 dienos prašė net neskambinti ir nekvaršinti galvos – jokių gyvulių nepriims. O mūsų kiaulės tuo tarpu ryja pašarus, pučiasi, peraugdamos ne tik optimalųjį 130 kilogramų. Už vasario mėnesį

Romualdas Žulys.

Vygandas Pranskūnas

Varnėnas, parlėkęs į savo gimtinę ir atsitūpęs ant šakos, visiems paskelbė:

- Jau pavasaris.

Ir tai buvo tiesa.

Kai išėjo pirmasis "Rokiškio pragiedrulių" numeris, vienas stambios įmonės vadovas išpranašavo:

- Išeis ne daugiau kaip dvidešimt keturi numeriai.

Jis apsiriko.

Kitas vadovas, užsiimantis spaudos platinimu, tarė:

- Ir Maskva ne per dieną buvo pastatyta.

Jis buvo teisingas - "Pragiedrulių" tiražas nuolat kilo, nebuvo nė vieno mėnesio, kad jis sumažėtų.

Vasario 14 dieną sukako metai, kai leidžiamas laikraštis, o šiandien išėjo šimtas jo numeris.

Viena močiutė iš tolimo kaimo labai nustebo, kai paštininkė jai pradėjo nešti "Pragiedrulius", kurių nebuvo užsisakiusi. Būdama Rokiškyje ji nusimovė pirštine, ištiesė ranką ir padėkojo pragiedruliečiams už gražų poelgį.

Ji buvo nuoširdi.

Šiandien mes nė vienam negalime pasakyti, kiek mūsų laikraštis dar gyvuos, nes ne mūsų, o jūsų, mieli skaitytojai, rankose jo gyvastis. Todėl jubiliejinę savijautą šiek tiek keistoka, kaip ir to varnėno, pavasarį suradusio po baltą sniego maršką.

*Nukelta
į 2 psl.*

Seminaras pas kaimynus

Vygandas Pranskūnas

Į seminarą linininkystės klausimais specialistai buvo susirinkę Kupiškyje. Mintimis apie šį verslą dalijosi Paneunėlyje įsisteigusio linininkų žemės ūkio kooperatyvo vadovas P. Skipskys, taip pat Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Rokiškio biuro konsultantas V. Mažeikis. Šis papasakojo, kad kasmet pasėja apie 5 hektarus linų. Dar nė karto nepatyrė nuostolio. Pasak konsultanto, linų šiaudelių derliui iki 4-4,5 t iš ha išauginti bei sudoroti reikia apie 2000 litų. O pelno iš tokio ploto gaunama daugiau kaip 3000 Lt. Aišku, turint galvoje ir subsidiją. V. Mažeikis pasakojo, kad geriausiai linai užderėjo 1996 metais. Tuomet iš vieno hektaro jis gavo po 6,5 tonos pusančio numerio linų šiaudelių. Anot V. Mažeikio, jei ne perdirbėjų įsiskolinimai, į Lietuvą vėl sugrįžtų gražios linininkystės tradicijos.

Vėzdas virš mokesčių nemokėtojų galvų

Premjeras Gediminas Vagnorius seniai vėl paskelbė žiaurią akciją prieš nemokančius mokesčių ūkio subjektus ir piliečius. Potvarkiu "Dėl kai kurių neatidėliotinų kovos su piktybiniu mokesčių nemokėjimu priemonių" sugriežtintos kontroliuojančių institucijų pastangos kovoti su piktybiniu mokesčių nemokėjimu, nelegaliu verslu bei šešėline ekonomika.

Valstybinei mokesčių inspekcijai pavesta teikti Finansų ministerijai ir Vyriausybei informaciją apie šios inspekcijos centrinio aparato ir teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų nustatytus apgaulingos apskaitos ir piktybinio mokesčių nemokėjimo atvejus. Nuo kovo 1 dienos tokią informaciją reikės teikti ne rečiau kaip du kartus per mėnesį.

Pensijos nukentėjusiems nuo agresijos

Nuo sausio 1 d. įsigaliojo Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimai, kurie padidino valstybines pensijas asmenims, tapusiems invalidais dėl 1991 m. sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir paskesnių įvykių. Pirmos grupės invalidams nuo šiol mokama keturių valstybinių pensijų dydžio pensija, antros grupės - trijų, trečios grupės - dviejų bazinių pensijų dydžio pensija.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės našlių ir našlaičių pensijos taip pat apskaičiuojamos nuo naujųjų dydžių.

Žuvusiųjų dėl 1991 m. sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir paskesnių įvykių našlaičiams iki 18 metų, o moksleiviams ir studentams iki 24 metų mokama keturių bazinių pensijų dydžio pensija. Žuvusiųjų našlėms, nesukūrusioms kitos santuokos, nepaisant amžiaus, taip pat mokama tokio pat dydžio pensija.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija taip pat skiriama:

mirus asmeniui, tapusiam invalidu dėl 1991 metų įvykių;

asmeniui žuvus rezistencijos, taip pat žuvus ar mirus neteisėto kalinimo ar tremties metu;

asmeniui mirus dėl Černobilio avarijos padarinių likvidavimo poveikio;

asmeniui žuvus ar mirus karinės tarnybos sovietinėje armijoje ar dėl ligų, susijusių su šia tarnyba;

mirus politiniams kaliniams ir tremtiniais, laisvės kovų dalyviams, asmenims, tarnavusiems antihitlerinės koalicijos armijoje ir partizanų būriuose, karo metais buvusiems getuo-

se, koncentracijos stovyklose, išvežtiems priverstiniais darbais, jeigu iki mirties buvo pripažinti invalidais, taip pat tapusiems invalidais tarnaujant sovietinėje armijoje.

Šių kategorijų mirusių asmenų sutuoktiniams ir vaikams nukentėjusių asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija mokama tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensija: našlėms - 20 proc., našlaičiams - po 25 proc., bet ne daugiau 80 proc. visos apskaičiuotos pensijos.

Nauji profesinių ligų nuostatai

Nuo liepos 1 d. bus taikomi nauji Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatai, kurių privalės laikytis visi juridiniai ir fiziniai asmenys, susiję su profesinių ligų nustatymu.

Nuostatuose skelbiama, kad nukentėjęs asmuo, jo šeimos narys ir kiti asmenys, taip pat darbdavys, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai privalo nedelsiant informuoti Valstybinę darbo inspekciją bei Visuomenės sveikatos priežiūros tarnybą, jeigu įtariama profesinė liga, taip pat susirgus ūmiomis ir lėtinėmis profesinėmis ligomis.

Profesinių ligų priežastis tiria komisija, dalyvaujant darbdavio ir darbuotojų atstovams. Jos turi būti ištirtos per 30 dienų. Ginčytinus klausimus sprendžia Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija.

Mokesčiai už medžioklės plotų nuomą

Vyriausybė patvirtino nuomos mokesčio už medžioklės plotų, esančių valstybinių miškų, laisvos valstybinės žemės bei valstybinio vidaus vandens fondų žemėje, dydžius.

Brangiausiai kainuos pirmosios kategorijos medžioklės plotų nuoma - už 1 ha - 1,8 Lt per metus. Šios kategorijos miškus iki 60 proc. sudaro lapuočiai ir niūrūs lapuočių medynai.

Mišriuose spygliuočių ir lapuočių miškuose medžioklės plotų nuoma kainuos 1,2 Lt už hektarą.

Grynuose pušynuose užmokestis už vieno hektaro nuomą sudarys 0,45 Lt, laukuose ir

vandenyse - po 0,24 Lt.

Atsižvelgiant į infliaciją, kasmet šie dydžiai bus indeksuojami.

Linų šiaudelių supirkimo kvotos

Vygandas Pranskūnas

Žemės ūkio ministerija patvirtino 1999 metų derliaus linų šiaudelių supirkimo kvotas apskritys. Iš viso šalyje bus supirkta 28 tūkst. tonų šiaudelių, o Panevėžio apskrityje - 5900 tonų. Rokiškio rajonui numatyta 1750 tonų kvota, kai tuo tarpu linų augintojai perdirbėjams galėtų pristatyti 2500 tonų linų šiaudelių. Rajono Žemės ūkio skyriaus specialistai pasiryžę derėtis su apskrities administracijos Kaimo reikalų departamentu dėl didesnio linų pardavimo kiekio. (Beje, Panevėžyje skirstytos ir žirnių (mūsų rajonui numatyta 500 tonų) bei grikių (200 tonų) kvotos. Šių kultūrų rokiškėnai užaugins ir galėtų parduoti kur kas daugiau).

Patvirtinta ir subsidijų už superkamus 1999 metų derliaus linų šiaudelius mokėjimo, apskaitos ir atskaitomybės tvarka. Linų šiaudeliams subsidijos mokamos iš Kaimo rėmimo fondo: 1 numerio - 350 Lt už toną, 1,25 numerio - 580 Lt, 1,5 numerio - 720 Lt, 1,75 numerio - 830 Lt, 2 numerio - 1000 Lt, 2,5 numerio - 1130 Lt.

Subsidijas ūkininkams, žemės ūkio įmonėms bei kitiems gamintojams už linų pirminio perdirbimo įmonėms parduotus kvotinius linų šiaudelius pagal iki gegužės 1 dienos sudarytas dvišales sutartis, neviršijant Žemės ūkio ministerijos ir rajono Žemės ūkio skyriaus skirtų kvotų, iš Kaimo rėmimo fondo lėšų išmoka rajono Žemės ūkio skyrius.

Dėl subsidijų išmokėjimo ūkininkai, žemės ūkio įmonės ir kiti gamintojai linų šiaudelių pardavimo metu iki kiekvieno mėnesio 3 dienos pateikia rajono Žemės ūkio skyriui dokumento, įrodančio, kiek, kokio numerio ir kokia kaina parduota linų šiaudelių, originalą.

Subsidijos nemokamos, jeigu juridiniai ir fiziniai asmenys parduoda importuotus linų šiaudelius, ūkininkai bei žemės ūkio įmonės dokumentus subsidijoms išmokėti pateikia pavėluotai arba juose nėra visų privalomųjų buhalterinės apskaitos dokumentų rekvizitų, taip pat jei nustatomi pažeidimai apskaičiuojant subsidijas ir linų šiaudelių kokybės ar kiekio klastojimo atvejai bei jeigu juridiniai ir fiziniai asmenys nustatyta tvarka ne-deklaravo linų pasėlių.

Patvirtinta kiaulių supirkimo laikinoji tvarka

Kiaulės superkamos rinkos kainomis. Nuo vasario 15 d. iki liepos 1 d. žemės ūkio produkcijos gamintojams už parduotas aukščiausios, pirmos, antros ir trečios kategorijų kiaules iš Kaimo rėmimo fondo mokama 40 Lt subsidija.

Supirkti subsidijuojamas kiaules gali visų nuosavybės formų mėsos perdirbimo įmonės, kurios skerdžia kiaules, perdirba skerdieną ir yra įrašytos į ministerijos sudarytą valstybės programoje dalyvaujančių įmonių sąrašą.

Įmonės, supirkdamos iš žemės ūkio produkcijos gamintojų kiaules, išrašo gyvulių pirkimo kvitą 1997 m. birželio 30 d. ministerijos įsakymu Nr. 393 nu-

statyta tvarka.

Neseniai žemės ūkio ministras įsakymą dėl kiaulių supirkimo tvarkos papildė kovo 6 d., ir jis įsigalios, kai bus paskelbtas "Valstybės žiniuose".

Už aukščiausios kategorijos kiaulienos kilogramą (gyvojo svorio) numatyta minimali 3,60 lito kaina. Už pirmos ir antros kategorijos - 3,50 lito, trečios - 3,40 lito.

Ribinės kiaulių supirkimo kainos galios įmonėms, kurios norės gauti eksporto subsidijas bei kitą paramą iš Kaimo rėmimo fondo. Nesilaikančios supirkimo kainų mėsos perdirbimo įmonės bus išbrauktos iš subsidijuojamųjų sąrašo.

Už degalus - visiška kompensacija

Vyriausybė pagaliau nusprendė žemdirbiams visiškai kompensuoti nuostolius, kurie susiję su akcizo dyzeliniam

kurui padidėjimu, ir šių metų antrąjį pusmetį iš Privatizavimo fondo papildomai skirs 16,5 mln. litų.

Lengvatos

Vyriausybė nustatė juridinių asmenų pelno mokesčio ir PVM lengvatas žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms. Seimui siūloma pakeisti Juridinių asmenų pelno mokesčio ir PVM įstatymus.

Siekiant nesudaryti žemės ūkio kooperatyvams, perdirbantiems ne vien savo narių produkciją, išskirtinių sąlygų, palyginti su kitais perdirbėjais, juridinių asmenų pelno mokesčio lengvata nustatyta tiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie perdirba tik savo narių išaugintą žemės ūkio produkciją. Jiems apmokestinamas pelnas apskaičiuojamas taikant nulinį pelno mokesčio tarifą.

Taip pat nutarta PVM neapmokestinti kooperatyvų teikiamų pieno, gyvulių ir kai kurių žaliavų perdirbimo, žemės dirbimo, sėjos, pasėlių priežiūros bei derliaus nuėmimo paslaugų, jei jos teikiamos tik kooperatinėms bendrovės nariams.

Nauja žemės įvertinimo tvarka

Kovo 3 dieną šalyje įsigaliojo nauja žemės įvertinimo tvarka. Vyriausybė, vadovaudamasi Žemės reformos ir Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymais, žemės įvertinimo tvarką patvirtino vasario 24 dienos nutarimu, kuris skelbiamas kovo 3 dienos "Valstybės žiniuose".

Kas? Kur? Kada?

Kovo 13 d. 15 val. Panemunio kultūros namuose bus minima Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena.

Kovo 13 d. 12 val. Lukštų kultūros namuose poetai skaitys savo kūrybą.

Kovo 16-31 d. Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje veiks paroda "Kūrybos šaknys", skirta P.Cvirkos 90-osioms gimimo metinėms.

Kovo 16 d. 13 val. Ragelių bibliotekoje - popietė "Mūsų krašto knygnešys".

Kovo 16 d. 13 val. Rokiškio miesto bibliotekoje - disputas "Ar gyvas knygnešius atminimas?".

Kovo 16 d. 14 val. Antanašės bibliotekoje - popietė "Su knyga per gyvenimą".

Kovo 18 d. 13 val. Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje - viktorina konkursas "Nemuno šalies ažuolas", skirta P.Cvirkos 90-osioms gimimo metinėms.

Linksmi pasakojimai...

- Kodėl tavo toks didelis pilvas? - klausia Inga savo teta.

- Ten yra mažas vaikutis, - ramiai atsako teta.

Inga pagalvojusi vėl klausia:

- O tu jį myli?

- Žinoma, kad myliu, - patvirtina teta.

- Tai kodėl tada tu jį prarijai?!

☑ ☑ ☑

Gydytojas sako savo pacientui:

- Geriausias vaistas nuo viršsvorio - gimnastika!

- Jūs manote, kad pritupimai ar šiaip kas nors panašaus?

- Ne, aš manau, galvos papurtymai tada, kai jūs norite valgyti tai, kas uždrausta.

☑ ☑ ☑

Petras pamato gatvėje prie pėsčiųjų perėjos stovinčią senučiukę. Mašinos labai greitai važiuoja viena paskui kitą. Jis paslaugiai paima moterį už rankos ir perveda per gatvę. Petras mandagiai paklausia ir parodo į netoliese stovintį namą:

- Jūs čia gyvenate?

- Ne, bet čia netoliese stovi mano motociklas...

☑ ☑ ☑

Gydytojas susijaudinęs sako savo pacientui:

- Pone Jonaiti, jums labai pasisekė. Ne jūsų pulsas sustojo, o mano laikrodis...

☑ ☑ ☑

Tomas paskambina kaimynui į duris, rankose laikydamas didžiulį pagali:

- Laba diena! Aš norėčiau suderinti pianiną, kuriuo skambina jūsų sūnus.

☑ ☑ ☑

- Ar jūs dar susižadėję?

- Ne. Jau du mėnesiai kaip ne.

- Tai mane labai džiugina. Tavo sužadėtinė buvo tikrai bjauri ir negraži. Kaip tu jos atsikratei?

- Aš ją vedžiau.

☑ ☑ ☑

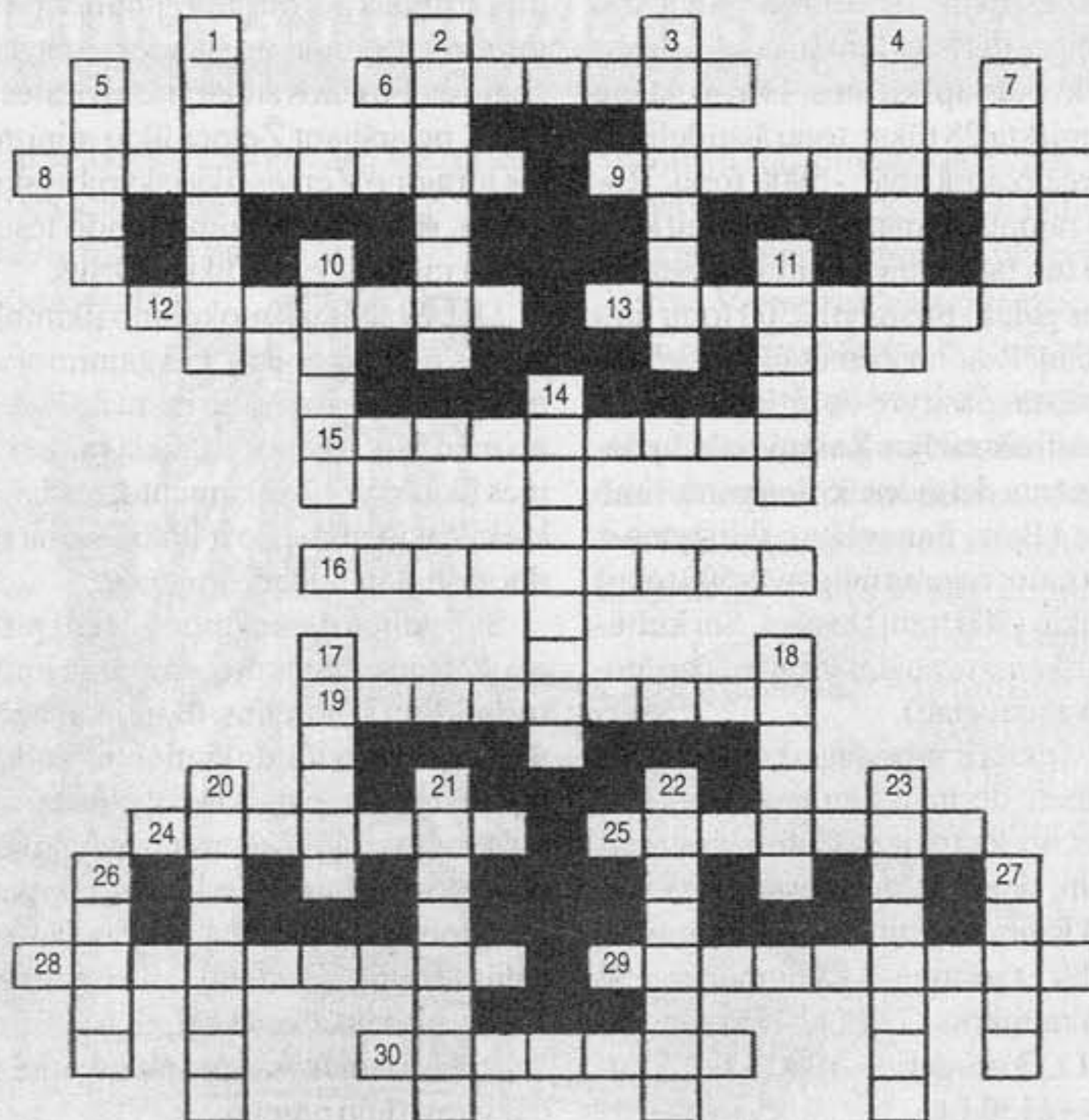
Štirlicas su Miuleriu išeina iš baro į vakarinį Berlyną.

Štirlicas ir sako:

- Miuleri, gal nukabinam merginas?

- Na, ir minkšta jūsų širdis, Štirlicai. Tegu pakaba iki ryto.

KRYŽIAŽODIS

Vertikaliai:

1. Aistringas susijaudinimo patetinis tonas.
2. Žemės darbo ar namų ūkio įrankis.
3. Turintis daug salų.
4. Eiti, slinkti atgal.
5. Cheminis elementas, eilės numeris 49.
7. Vabzdys, plokščiu kūnu ir maža galvute.
10. Vandens paviršiuje plūduriuojančių plūdenų masė.
11. Paveiklo "Trys muzikantai" autorius.
14. Tam tikras tinklas žuvims gaudyti.
17. Kairinis kirčio ženklas.
18. Ilgas plonas nugenėtas medžio kamienas.
20. Mirusio žmogaus kūnas, kūno palaidai.
21. Kai kurių šalių kariuomenėje jaunesniųjų vadų karinis laipsnis.
22. Tikrasis, praktiškas.
23. Valstybės vidaus ir užsienio reikalų tvarkymo teorija ir praktika.
26. Samdymas.
27. Siauras kelelis eiti.

Horizontaliai:

6. Sprogstamoji medžiaga šoviniams.
8. Asmuo, kuriam kas nors adresuojama.
9. Grafito lazdelė, įtaisyta medžio kotelėje.
12. Plokštuma, kurios paviršiuje demonstruojami filmų vaizdai.

13. Kikilių šeimos paukštelis giesmininkas.

15. Aukščiausias karinio jūrų laivyno karininko laipsnis.

16. Žmogėdra.

19. Elektromagnetinė energija, spinduliavimas.

24. Oficialus apmokėjimo normų, rinkliavų sąrašas.

25. Tekila kilmininko linksnyje.

28. Aukštesniųjų vėžiagyvių būrys, labai svarbus žuvų maisto elementas.

29. Pedagogikos dalis, dėstanti teorinius švietimo ir ugdymo pagrindus.

30. Cheminis elementas, eilės numeris 23.

Sudarė Vaida Pranskūnaitė

Kryžiažodžio, spausdinto Nr. 18(98), atsakymai:

1. Letalumas 2. Karatas 3. Giltinė 4. Deimantas 5. Krezas 6. Dilema 7. Krotonas 8. Pilietis 9. Aromatas 10. Atomis 11. Pasaga 12. Vardas 13. Gramas 14. Aušra 15. Sagita 16. Alėja 17. Šmaikštuolė 18. Apynys 19. Plutonas 20. Karkasas 21. Parkas 22. Paltas 23. Skandalas 24. (horizontaliai) Pasala 24. (vertikaliai) Pakalnutė 25. Kepalas 26. Palaima 27. Kapralas 28. Vainikas 29. Krabas 30. Smitas.

Kaip mokytojai litus taupė

Stasys Varneckas

Sėdi N. mokyklos direktorius ir suka galvą. Tačiau galva netaip sukasi, nes uždavinys, kurį padiktavo Švietimo tarnyba, subtiliai sudėtingas. Arba sudėtingai subtilus.

- Jus, gerbiamas direktoriau, - pasakė Švietimo tarnyba, - privalote šiais metais sutaupyti 98 tūkstančius litų. Atlyginimų sąskaita. Sutaupyti pinigus skiriame spartesnei kapitalizmo statybai.

Taigi sėdi dabar mokyklos direktorius ir suka galvą. Kai atsibodo sukti vienam, nusprendė tą uždavinį pagvildinti kolegialiai ir per didžiąją pertrauką visus mokytojus sukviėtė į konsiliumą.

- Uždavinys subtiliai sudėtingas, - pasakė direktorius, išaiškinęs jo esmę. - Galvokite!

Tyla, kurios metu pedagogai galvojo, truko lygiai minutę.

- Aš, - staiga pašoko pradinukų mokytoja, - sugalvojau. Siūlau 5-12 klasėse nurėžti pusę matematikos pamokų.

Senas matematikos mokytojas suiraukė žilus antakius ir vos nesuurgė.

- Aš, - tęsė pradinukų mokytoja, - puikiai išmokinu skaičiuoti 100 ribose. Daugiau ir nereikia. Kas iš to, kad vaikai mokomi tūkstanties, milijono! Tik nesantarvę kelia, kai paskui pradeda skaičiuoti ministrų, teisėjų, Seimo narių algas, gerbiamo Landsbergio kelio-

nes. Kai nemokės - neskaiciuos!

Matematikos mokytojas mato, kad jo pamokoms jau visai rieta. Pasikrapštes žilą pakaušį, jis nusprendė pasižvalgyti po kolegų daržus. Žvilgsnis stabtelėjo prie apkūnios lituanistės figūros.

- Lietuviais esame mes gimę, - pradėjo matematikas, - todėl lietuviškai mokame iš prigimties. Tokiu būdu, gerbiami kolegos, penkių lietuvių kalbos pamokų per savaitę tikrai per daug.

Lituanistė stryktelėjo, lyg vapsvos igelta.

- Gėda, gėda, gėda! Kalba - tai žmogaus ryšys su žmogumi, tai...

- Ryšį galima palaikyti internetu, - nutraukė matematikas. - Jei tamsta galite pasiūlyti ką nors išmintingesnio - siūlykite.

Lituanistė sutvardė nervus ir pasakė štai tokią trumpą kalbą:

- Pasaulis susideda iš dviejų dalių: rytų ir vakarų. Rytai mums nebeegzistuoja, tad ir jų geografija nebereikalinga. Pakanka vaikus supažindinti su vakarų geografija. Ir tai ne su visa. Pavyzdžiui, verta mokiniams parodyti Vokietijos koordinatas, kad žinotų, kur padėvėtų automobilių važiuoti. Na, dar JAV, nes ji - dolerio tėvynė. O Afrika - kam ji?

- Afriką, - svajingai ištarė jaunutė ge-

ografė, - reikia pažinti. Ten bananai auga...

Diskusijos vyko dar penkias minutes, nebūtų ir išsekusios, tačiau greitai turėjo pasigirsti skambutis, kviečiantis į pamokas, ir direktorius pasistengė sudėti visus taškus ant i.

- Debatai, - pasakė direktorius, - buvo vaisingi. Matematikos pamokų išties per daug. Vaikų galvos - ne formulių

dėžutės. Lietuvių kalbos pamokų skaičių taip pat galima sumažinti. Epistoliarinį žanrą jau tikrai išstūmė telefonas ir in-

ternetas. Na, o štai geografijos siūlau neliesti. Afriką studijuoti būtina.

- Kodėl? - nusiminę paklausė matematikas ir lituanistė.

- Vardan ateities, - pasakė direktorius, pakėlęs pirštą. - Afrikoje, kaip teisingai pažymėjo gerbiama geografė, - auga bananai, o Lietuva, jūs tai irgi puikiai žinote, rengiasi tapti bananų respublika. Afrikos patyrimas mums bus labai reikalingas.

Pasitarimas baigėsi, mokytojai išskubėjo į pamokas.

Iš tikrų nutikimų serijos

PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail: pragiedruliai
@post.omnitel.net

Leidėjas UAB

"Rokiškio pragiedruliai" Vygandas Pranskūnas
Indeksas 424

2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas
trečiadieniais ir
penktadieniais

Tiražas 6025 egz.

Redaktorius

Vygandas Pranskūnas
Tel. 51532

Redaktoriaus pavaduotoja
Rasa Čižauskienė Tel. 51354

Korespondentas
Stanislovas Varneckas Tel. 51354

Buhalterė
Antanina Šapranauskienė Tel. 51354

Leidybos centras:
Jolita Kaškevičienė,
Giedrius Šimėnas Tel. 51354

Rankraščiai negražinami

Redakcija už reklamos ir
skelbimų turinį neatsako
Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priimami
darbo dienomis

Prenumeratos kaina:

1 mėn. - 6 Lt;
3 mėn. - 18 Lt;
6 mėn. - 36 Lt.

Valstybės posūniais valstiečiai būti nebenori

Atkelta iš 1 psl.

Čedasų bendrovės žemdirbiams atlyginimai liko neišmokėti.

Vilniuje, žinoma, kalbėjome ne apie Čedasų, o apie visos Lietuvos bėdas. Jos labai panašios. O svarbiausia – žemės ūkio produktų perdirbimo įmonių atsiskaitymai. Šiuo metu įmonės šalies žemdirbiams skolingos 256 mln. litų. Tai didelė suma. Ją atgavę, žemdirbiai galėtų be didelių vargų pasirošti pavasario darbams – prisipirkti trąšų, pesticidų, kuro.

Beje, apie kurą, kurio akcizai gruodį buvo gerokai padidinti. Pasitarime paaiškėjo, kad valdžios pažadai kompensuoti dėl benzino ir dyzelinio kuro atsirasiančias papildomas išlaidas pakibo ant labai plono plauko. Dėl benzino, mieli, nebesukime galvos: jo pabrangimas nebus kompensuojamas. Tik dėl dyzelinio kuro pažadai dar neanuliuoti: dalis nuostolių bus kompensuojama. Tačiau tik dalis. Štai Čedasų žemės ūkio bendrovė, kuri dyzeliniam kurui šiais metais papildomai išleis 29 tūkst. litų, gaus tik 9 tūkst. kompensacijos. 14 tūkst. litų už pabrangusį benzina taip ir teks įrašyti į bendrovės ūkines išlaidas.

Pasitarime dalyvavo žemės ūkio ministras Edvardas Makelis. Jo norai geri, bet ne jis viską sprendžia. Tačiau jo pažadu nustatyti kiaulienos ribines minimalias supirkimo kainas iki 3,6 lito už gyvo svorio kilogramą tikime.

Prašėme ministrą pasirūpinti teisinių kaimo problemų reguliavimu. Kaip žemdirbiai gali laiku atsiskaityti su SODR-a, jeigu su jais laiku neatsiskaito visi, kas tik nori?

Šalies žemdirbiai nebesileis vedžiojami už nosies. Kovo 30 dieną Vilniaus sporto rūmuose šaukiamas Lietuvos žemdirbių suvažiavimas, į kurį pasikviesime šalies vadovus. Jeigu kaimo problemos nebus sprendžiamos, balandžio mėnesį Gedimino prospektą ir Nepriklausomybės aikštę užtvindys mitinguojančių valstiečių minios. Jeigu ir tai nepadės – imsimės kitų protesto akcijų. Krizė, kurią dabar Lietuvos valdžia pergyvena dėl savo neveiklumo ir korupcijos, atrodo tik lengvas diskutuojančių politikų pasižodžiavimas.

Užrašė Stasys Varneckas

Seniūnų sueiga

*Virginija Kliaugienė
Mero padėjėja ryšiams su visuomene*

Rajono savivaldybėje vyko seniūnų pasitarimas.

Darbo biržos direktorius Jonas Nemickas sakė, kad viešųjų darbų sąmata jau parengta, laukiama tik patvirtinimo. Anot J. Nemicko, lėšos, skirtos viešiesiems darbams, turi tarnauti gyventojų socialinėms, o ne tik ūkinėms problemoms spręsti. Jo nuomone, idealiausia, jeigu kartu su žmogaus problemomis būtų sprendžiami ir ūkiniai reikalai. Žmogus, pasak J. Nemicko, eina į viešuosius darbus dėl trūkstamo stažo, jaunimas – išigyti darbo įgūdžių bei užsidirbti pragyvenimui.

J. Nemickas siūlė daugiau darbo vietų numatyti Juodupėje, nes ten situacija itin sudėtinga.

Kraštotvarkos tarnybos inžinierius energetikas Stasys Parojus seniūnus informavo, kad per trejus metus visose seniūnijų katilinėse bus įrengti šiuolaikiniai katilai, veikiantys dujų generacijos principu. S. Parojus seniūnus prašė malkas ruošti iš anksto, nes tik sausomis malkomis bus galima kurenti šiuos katilus. Savivaldybė investuos lėšas pirmiausiai ten, kur malkos bus tinkamai laikomos.

Teatro rūmų direktorius Jonas Korenka kreipėsi į seniūnus, prašydamas padėti žmonėms atvykti į festivalį "Vaidiname žemdirbiams".

Savivaldybės administratorius Virginijus Strazdas pageidavo, kad seniūnai greičiau parengtų pareigybinius nuosta-

tus. Seniūnų nuostatus tvirtins meras, "B" lygio valdininkų – administratorius, visų kitų darbuotojų – seniūnas.

Statistikos skyriaus viršininkė Nijolė Šukienė prašė seniūnus sudaryti komisijas iš 3-4 žmonių gyventojams surašyti. Kaime vienas darbuotojas per 10 dienų surašys 250 žmonių.

Kraštotvarkos tarnybos inžinierė Regina Malcienė seniūnus informavo apie šių metų kelių fondo lėšas. Šiuo fondu negalime džiaugtis, teigė R. Malcienė. Gauta tik 1 mln. 612 tūkst. Lt.

Keliams ir gatvėms žvyruoti bei greideruoti, sniegui valyti ir keliams ženklinti Juodupės seniūnijai skirta 73 000 Lt, Kazliškio – 53 000 Lt, Jūžintų – 59 400 Lt, Pandėlio – 66 200 Lt, Rokiškio kaimiškajai – 73 500 Lt, Paneunėlio – 41 000 Lt, Kamajų – 69 100 Lt. Daugiausiai lėšų (per 1 mln. 77 tūkst. Lt) skirta tvarkyti Rokiškio miesto gatvėms.

Savivaldybės sekretorė Birutė Žulienė teigė, kad seniūnija, norinti pasistatyti turgavietę, būtinai turi suderinti projektą.

Rajono meras Almantas Blažys prašė seniūnus peržiūrėti seniūnijų balanse esančių pastatų stogus, kad neįvyktų avarijų, pradėjus tirpti sniegui (sniego ant sogų jau neliko-redakcija). Almantas Blažys kreipėsi į Rokiškio kaimiškios seniūnijos seniūną Aleksandrą Svilą ir į Kazliškio seniūną Vytautą Spalgeną, prašydamas organizuoti gyventojų sueigas dėl šilumos centralizacijos ir žmonėms išaiškinti apie būsimus sprendimus bei darbus.

Robertui Einoriui – speciali technika

Stasys Daugėla

Pernai vykusiose šalies artojų varžybose suvainikiškietis Robertas Einoris ir Juozas Rupšys iš Radviliškio rajono, arę tradiciniais 2-3 korpusų plūgais, laimėjo teisę dalyvauti pasaulio artojų varžybose, kurios šiemet vyks Prancūzijoje. Ta-

čiau abiems ūkininkams reikalinga pasaulinio lygio technika. Tad Lietuvos artojų asociacijos valdyba su traktoriaus gaminančia firma "Valtra Valmet" pasirašė sutartį, pagal kurią ši firma lietuviams skirs du traktorius. UAB "Kėdainių laumetris" pagamins pasaulinius standartus atitinkančius plūgus.

Janina Liolienė

Vieną darganotą kovo pradžios rytą teko pasinaudoti maršrutinio taksi, pradėjusio vežioti keleivius Rokiškio mieste, paslaugomis. Vairuotojo, individualios įmonės savininko Vitalijaus Isakovo pasiteiravus, kaip šiam sekasi, didelio optimizmo jo trumpame pasakojime neišgirdau.

Ponas Vitalijus dirba gavęs rajono savivaldybės licenciją. Sprendimą dėl licencijos išdavimo V.Isakovo įmonei pasirašė tuometinis meras V. Masiulis. Antras šio sprendimo punktas skamba: "Įpareigoti Turto valdymo ir privatizavimo tarnybą sudaryti pervežimų sutartį su V. Isakovo įmone ir nustatyti tvarkaraštį." Trečias punktas: "Ekonomikos tarnybos vadovai licenciją įmonei išduoti tik po sutarties pasirašymo ir po leidimo maršrutui išrašymo."

Sutarties sąlygos skelbia: "Vežti keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais, laikytis eismo tvarkaraščių ir vykdyti užsakovo nustatytą reisų skaičių miesto teritorijoje". Nurodyti sutarties vykdymo priežiūrai įgalioti asmenys.

Parodęs pluoštelį dokumentų, įmonės savininkas pasiūlė susipažinti su keleivių vežimo grafikai, suderintais su Rokiškio autobusų stoties viršininke, kur įrašyta ir pastaba: "Pradėjus važiuoti, jeigu kirsis interesai, peržiūrėti grafiką" (kalba netaisyta). Ką tai reiškia? Ar nuo to, kad turime galimybę pasinaudoti ne tik miesto autobusų, bet ir marš-

rutinio taksi teikiamomis paslaugomis, mes, keleiviai, laimime?

Driščiau abejoti. Skaitytojams pateikiu pavyzdį: 8 val. savininko vairuojamas mikroautobusas paima keleivius prie Psichiatrijos ligoninės. Kelionės kaina nė

metų, skuba į miesto maršrutinį autobusą, o jaunimas, studentai iš didesnių miestų mieliau renkasi mikroautobusą. Deja, jo savininkas potencialius savo keleivius turi nuliūdinti - jis pagal tą nelemtą grafiką išvažiuoja tik po gero pus-

valandos. Kas tie klausys? Tada ir jaunimas persėda į kitą autobusą.

Bet pasakykite, kam tai naudinga? Manau,

labai aišku, kam. Tik ar tai sąžininga konkurencija? Kodėl eiliniam piliečiui pačiam neleidžiama pasirinkti?

Pasak mikroautobusu važiuosius keleivių, išsakyusių nemažai samprotavimų šiuo klausimu, bet nepanorusių savo pavardžių išvysti spaudoje, jie pageidautų Rokiškio mieste mikroautobuso - taksi, važiuojančio laisvu grafiku, kaip tai daroma didžiuosiuose miestuose. Juk, pasak vienos keleivės, niekas valdžios institucijose neišduoda keistų licencijų verstis prekybine veikla, nurodant, kad viena parduotuvė mieste prekiaus kokias penkias valandas, po to laikinai nutrauks veiklą, po jos kelias valandas padirbės kita ir t. t. Būtų nesąmonė. Tai kodėl šiuo atveju tokia nesąmonė galima?

Vitalijus Isakovas išklausinėjo keleivių, kada ir kur jie važiuoja, kur dirba, koku metu pradeda ir baigia darbą, pats bando susidaryti optimalų miesto maršrutų grafiką pagal keleivių pageidavimus. Deja, nedaug vilties teturi, kad grafikas bus pakoreguotas jo naudai. Žmogus sakėsi linkęs net pusę penkių ryte keltis ir nuvežti darbuotojus iki "Lelijos", jei tai jam būtų leista. O kai neleidžiama, kam nuo to geriau? Kam blogiau? Pamąstykite patys.

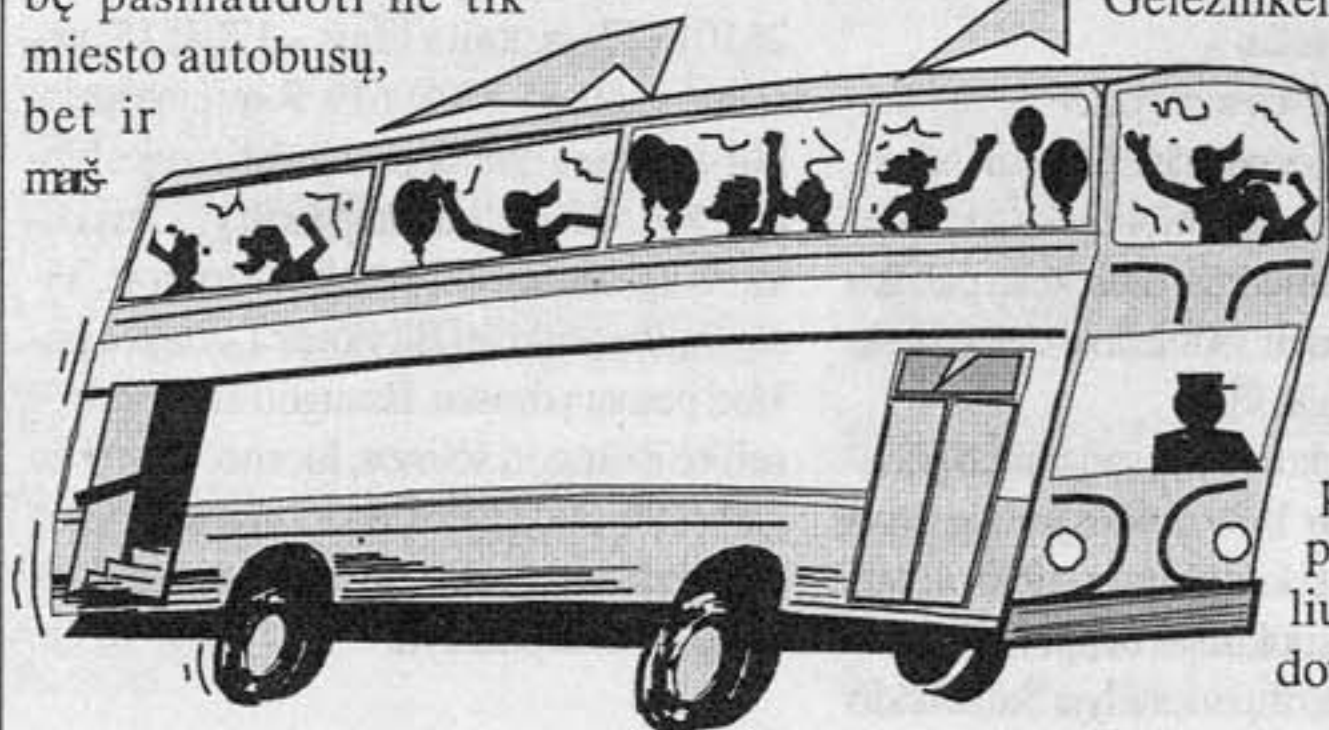
Kas šiuo atveju elgiasi kaip šuo ant šieno - nei pats ėda, nei kitam duoda?

Kai šalį krečia nedarbo karštinė, turėtų būti sveikintina kiekviena iniciatyva pačiam kabintis gyvenimui į karčius, ir norėtusi, kad niekas tokiems drąsiems žmonėms per galvas nedaužytų (netiesiogine prasme, žinoma).

Kas elgiasi kaip šuo ant šieno

kiek nesiskiria nuo miesto autobusų - 80 centų (tiesa, čia negalioja lengvatos pensininkams, invalidams ir kt.). Vairuotojas paprašytas sustoja keleiviui patogioje (ir kelių eismo taisyklėms neprieštarujančioje) vietoje. Pamatę važiuojantį šį miesto taksi, norintys gali jį stabdyti pakeldami ranką. Keleiviams išlipus mieste, paskutinis nuvežamas į geležinkelio stotį, o čia - stop... Nors laiko dar būtų kelis kartus pakartoti maršrutą, vairuotojas iki 8 val. 45 min. turi stovėti galinėje stotelėje (toks grafikas), nes tuo metu važiuoja miesto autobusas, ir visi keleiviai turi jo laukti. Tokių keistenybių patvirtintame grafike nemažai. Pavyzdžiui, nustatyta, kad nuo 10 iki 13 val. vairuotojui laisvas laikas, žodžiu, gali papietauti. Jis, vairuojantis privatų autobusą, naudojantis savo pinigais pirktą kūrą, neturi teisės iš paskutinės maršruto stotelės, kurioje baigia darbą, iki miesto centro paimti keleivių, negali to daryti ir pakeliui - vėl nusižengtų sutarčiai. Pažįstamo įkalbėtas bandė "pietų" metu šį pavėžėti - buvo apskūstas ir iškviestas "ant kilimo".

Geležinkelio stotyje, atvykus traukiniui, vairuotojas pastebėjo įdomią tendenciją - vyresnio amžiaus keleiviai, pripratę prie senesnio pobūdžio taisyklių ir tuo besivadovaujantys daug

Džiugi žinia

Rasa Čižauskienė

Meno, mokslo, kultūros žmonės, norėdami įgyvendinti jiems ypač svarbų sumanymą, pasibeldžia į Atviros Lietuvos fondo duris, prašydami finansinės paramos.

Artėjant Rokiškio miesto 500 metų jubiliejui, Viešoji biblioteka gaus naujas patalpas (Nepriklausomybės a. 19), kuriose, be kitų, planuojama įkurti meno ir muzikos skyrių su modernesne audio-videoteka (fonoteka). Jame vyktų įvairūs užsiėmimai, "Muzikinės svetainės" renginiai, muzikos pamokos ir kt. Dabartinė meno skaitykla ir fonoteka nebeatitinka nūdienos reikalavimų, vartotojų poreikių. Žinoma, bet kokioms naujovėms reikalingos lėšos. Atviros Lietuvos fondui buvo įteiktas Rokiškio viešosios bibliotekos projektas "Muzika ir audioinformacija Viešojoje bibliotekoje", kuriam vadovavo Salvinija Kalpokaitė. Jame akcentuojama, jog Viešosios bibliotekos fonote-

kos kryptį ir perspektyvas lemia Rokiškio kolegija, vienintelė Lietuvoje aukštesnioji mokykla, rengianti vargonininkus, kitus muzikos specialistus, ir seniausia muzikos mokykla, kurios neturi gerų fonotekų. Taip pat Aukštaičių akademijos, besiformuojančio regioninio kultūros centro, Aukštaičių dailės galerijos krašto muziejuje poreikiai. Viešoji biblioteka nori rasti savo nišą regiono muzikinės kultūros plotmėje. Būtinumą įkurti tokį skyrių lemia ir netoli esantys moksleivių darbo bei kūrybos, vaikų reabilitacijos ir užimtumo centrai bei jaunimo ir suaugusių, kitos vidurinės mokyklos.

Neseniai mus pasiekė džiugi žinia – Atviros Lietuvos fondas, susipažinęs ir apsvačius Rokiškio viešosios bibliotekos projektą, nutarė jį paremti. Džiaugdamasi šia sėkme, projekto vadovė S. Kalpokaitė sakė, kad jau yra reali galimybė atnaujinti Viešosios bibliotekos Meno skaityklos fonoteką. Lėšos skirtos muzikiniui centrui, 2 kompaktinių diskų

grotuvams, 2 magnetoloms ir kt. įsigyti. Turint pačią reikalingiausią aparatūrą, bus galimybė vietoje naudotis esančia muzikine kolekcija. O tai labai svarbu. Projektą įgyvendinti numatyta per 5 – erius metus. Tam išskiriami 3 etapai. Pirmajame etape numatytas fondų valymas ir jų atnaujinimas, komplektavimas, teorinė praktinė konferencija "Biblioteka ir muzikinis ugdymas". Kartu su Aukštaičių akademija surengti mokslinę konferenciją "Aukštaitija ir muzika", masinius renginius. Į "Muzikinės svetainės" renginius kviešti ne tik intelektualius skaitytojus, muzikos specialistus, bet ir jaunimą. Antrajame etape bus organizuojami įvairūs renginiai, užsiėmimai, muzikos pamokos, sudaromos kuo palankesnės sąlygos kolegijos studentams gilinti žinias. O tam tiesiog būtinas šiuolaikinės bibliotekos interjero kūrimas. Trečiasis etapas skirtas audio-videotekos, kaip mokomosios bazės, kūrimui.

Taigi didžiulio darbo pradžia jau yra. Dabar labiausiai reikia Viešosios bibliotekos darbuotojų kūrybingumo, bibliotekos vadovų geranoriškumo, rėmėjų, savivaldybės, Kultūros tarnybos pagalbos ir supratingumo.

Vilniaus universiteto biblioteka laukia paramos

Birutė Butkevičienė

Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė

Vilniaus universiteto biblioteka įkurta 1570 metais, savo amžiumi devyniais mėnesiais senesnė už universitetą, 2000 metais švęs savo 430 metų sukaktį. Tai seniausia biblioteka Baltijos šalyse ir turtingiausia savo fondais Rytų bei vidurio Europos bibliotekų. Jos pagrindą sudarė Vilniaus vyskupo V. Protasevičiaus bei Lietuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto dovanoti knygų rinkiniai. Tai buvo gražus pavyzdys, patraukęs ne vieną Lietuvos didiką, bažnyčios hierarchą ir universiteto auklėtinį remti biblioteką. Ši tradicija išliko iki šių dienų. Universiteto profesoriai dovanuoja savo bibliotekas, svetur gyvenantys lietuviai siunčia knygas, o bibliotekoje esantis grafikos kabinetas pildosi dailininkų dovanojamais darbais.

Šiandien biblioteka savo fonduose turi 5,2 milijono spaudinių, iš kurių 180 000 išleisti XV-XVIII amžiuose, ir 220 000 rankraščių, kurių seniausias yra XIII a. Tai bibliotekos širdis. Mes didžiuojamės, kad tik mūsų

bibliotekoje yra saugoma pirmoji lietuviška knyga – Martino Mažvydo "Katekizmas", 1997 metais atšventusi garbingą 450 metų jubiliejų. Pasaulyje yra žinomi išlikę du egzemplioriai. Tai knyga, paskelbusi pasauliui apie Lietuvą ir jos kalbą, knyga, kuriai visada bus dėkinga lietuvių tauta. UNESCO šią sukaktį pažymėjo, kaip pasaulyje minėtiną datą. Ta proga Vilniaus universiteto biblioteka surengė parodą "Senoji Lietuvos knyga XVI - XVIII a.", išleido parodos katalogą anglų, vokiečių, prancūzų ir lietuvių kalbomis. Paroda buvo eksponuojama Paryžiuje. Tai buvo puiki galimybė atskleisti senas Europos kultūros tradicijas, kurių gausus aruodas yra Vilniaus universiteto biblioteka.

Biblioteka nuo 1965 metų yra Jungtinių Tautų Organizacijos ir jos padalinių depozitinė biblioteka, o tai reiškia, kad biblioteka gauna tų organizacijų dokumentus. Biblioteka palaiko knygų mainų ryšius su 380 bibliotekų ir mokslo įstaigų iš 55 pasaulio šalių.

Tačiau bibliotekos fondų saugojimo padėtis yra kritinė. Dar 1989 metais imta galvoti apie naują bibliotekos pastatą. 1990 metais buvo paskelbtas konkursas naujam bibliotekos pastatui studentų miestelyje Saulėtekio

alėjoje. Dešimt metų tikėjimės naujos bibliotekos statybos pradžios. Šiuo metu technologinio ir architektūrinio projektavimo darbai sustojo dėl finansavimo stokos. 1998 metų pabaigoje Vilniaus universitetas įkūrė bibliotekos gelbėjimo ir paramos fondą "Mokslo šviesa". Lėšas renkame Lietuvoje ir užsienyje, todėl kreipiamės į kiekvieną, kuris vienaip ar kitaip yra arba buvo susietas su Vilniaus universitetu, jo biblioteka, kuriam yra brangi Lietuvos kultūros istorija, prisidėti prie šios akcijos. Akcijos tikslas surinkti nors dalį lėšų ir pradėti naujos bibliotekos statybą. Atidarytos sąskaitos Vilniaus banko Vilniaus skyriuje. Vilniaus banko kodas 26101777, sąskaita litais – 1704515, užsienio valiuta – 57089619. Rėmėjų vardai bus skelbiami spaudoje ar įrašyti naujos bibliotekos sienose, kad taip liktų visiems laikams ilgaamžėje bibliotekos istorijoje. Visais laikais sukurti Biblioteką – reikė pakloti pamatą dvasiai. Išsaugoti Biblioteką – reikė išsaugoti šeimos, luomo, valstybės garbę. Perduoti Biblioteką kitoms kartoms prilygo šventos relikvijos perdavimui. Mes visi galime tai padaryti.

Iš festivalio "Vaidiname žemdirbiams" dienoraščio

Stasys Varneckas

Europietiška dovana

Dar taip neseniai tokia populiari Tarpautinė moters diena dabar praslenda nepastebimai. Atseit ją visiškai pakeičia

Rokiškis garsėja kepyklomis, todėl duona bus pavaišintas ne vienas aktorius.

Motinos diena, Lietuvoje švenčiama pirmą gegužės sekmadienį. Tačiau festivalio komisijos pirmininkas Jonas Korenka pirmadienį vis dėlto surado keletą šiltesnių žodžių į spektaklį atėjusioms moterims.

- Sparčiai žengiame į Europą, - sakė

Jonas Korenka, - o Europoje Tarpautinės moters dienos pamiršti neketinama.

Tie vyrai, kurie pirmadienį savo mylimąsias, žmonas, motinas pakvietė į Teatro rūmus, pasielgė tikrai europietiskai. Bilietas į spektaklį – subtili, civilizuota dovana.

Fejerija pagal A.Bloką

Tarpautinių žodžių žodynas aiškina, kad fejerija – tai mitologinės, fantastinės ar kitokios tematikos teatro, cirko vaidinimas su gausiais šviesos spalvų efektais, virtuoziniais aktorų triukais. Tad "Keistuolių teatro" aktoriai, rokiškėnams atvežę rusų poeto Aleksandro Bloko "Likimo dainą", žanro reikavimams nenusikalto.

Pusantros

valandos jie tikrai dirbo sušilę, stengdamiesi "Keistuolių teatro" kalba išreikšti ir dabar aktualias A.Bloko mintis.

"Keistuolių teatras" pernai tapo festivalio "Vaidiname žemdirbiams" laureatu. Ar pasiseks režisieriui Donaldui Duškinui ir jauniems "Keistuolių" aktoriams pakartoti sėkmę, sužinosime kovo 19 d. Konkurencija bus didelė.

Vakar, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, rokiškėnai skubėjo į L.Jakimavičiaus ir J.Pociaus "Signatarą".

Autoriaus nuotraukos

Tikrai keistuoliška scena iš "Likimo dainos".

Prokuratūra prašo pagalbos

1993 m. spalio 8 d. Tauragėje buvo nužudytas nenustatytos asmenybės vyriškis. Jo ūgis 172 cm, amžius 16-22 metai, vidutinio kūno sudėjimo, šviešiais plaukais. Buvo apsirengęs mėlynomis sportinėmis kelnėmis, rudos spalvos megztiniu, džinsine striuke.

Asmenys, ką nors žinantys apie šį vyriškį, gali kreiptis į Šilalės rajono apylinkės prokuratūros prokurorę V.Skalauskienę tel. 52290.

Stimulinas – efektyvi priemonė

Elena Dziedulionienė

UAB "Biocentras" darbuotoja

UAB "Biocentras" mūsų sodininkams, daržininkams šiame siūlo daugelio jau žinomą, išbandytą biocheminį preparatą – stimuloną. Tai – efektyvi priemonė augalams, netoksiška žmonėms, gyvuliams, bitėms.

Stimulinas – augimo stimulatorius. Jį panaudojus, greičiau sudygs sėklos, prigyja sodinukai, didėja augalų atsparumas ligoms (agurkų, svogūnų netikrajai miltligei, pomidorų, bulvių marui).

Praėjusią vasarą buvo pastebėtos naujos vaismedžių ligos. Pavyzdžiui, kriaušių vaisiai supuvo ant medžių. Ši liga vadinama kriaušių rauplėmis. Vyšnių lapai anksti pagelto, vaisiai neturėjo prekinės išvaizdos. Tai – lokomikozė. Jos nesunku išvengti. Pavasarį, kada medžiai pradeda vegetuoti, reikia nupurkšti stipresnio koncentrato stimulino skiediniu. Po to antrą kartą, intensyvaus žydėjimo metu. Stimulinu turėtų susidomėti braškių, rapsų, linų augintojai.

XV Lietuvos profesionalių teatrų festivalis "Vaidiname žemdirbiams"

E.Švarcas

"Sniego karalienė"

Beveik nepastebėtas, nors tikrai nusipelnęs dėmesio, "Vaidilos" teatro spektaklis "Sniego karalienė". Retai kada veiksmas scenoje sugeba ilgiau koncentruoti vaikų dėmesį. Šiuo požiūriu spektaklis iš tikrųjų pavykęs: spektaklyje gali pamatyti įvairių situacijų, joms būdingas nuoširdumas, jos veikia vaikų fantaziją. "Sniego karalienė" – ne pirmas jaunų aktorių, pernai baigusiu studijas (vadovas – Jonas Vaitkus), darbas. Šie jauni žmonės vaidina ir kituose spektakliuose, tačiau nors daugelis jų buvo pastebėti, sukūrė įsimintinų vaidmenų – vis dar blaškosi be vietos, neturi ir savo teatro. Gerai, kad nepasididžiavo bei sutiko vaidinti vaikams senjorai Vaiva Mainelytė (Sniego karalienė) ir Vytautas Tomkus (Komercijos patarėjas). Scenoje jie jaučiasi laisvai, spinduliuoja sceninį aristokratiškumą. Išlavintas jų balso tembras, gebėjimas būti žvaigžde kad ir kontrastingai, bet puikiai dera prie "besiblaškančios" jaunuomenės. Vaikai ypač jaučia šių aktorių skvarbius žvilgsnius, magišką galią

balsu ar judesiu užburti salę. Juk įprasta, kad spektakliuose vaikams vaidina mažiau patyrę aktoriai (gal tik

Kauno dramos teatras – išimtis).

Šiai jaunajai aktorių kartai būdinga itin įvairi raiškos priemonių gama, nepaprastas gebėjimas judėti. Vestos Grabštaitės judesio pamokos nepaėjo veltui – jaunesnieji net be režisieriaus Ramūno Abukevičiaus pagalbos kuria šokių, improvizuoja. Spektaklis ima pulsuoti, ir ne visai tradicinė "Vaidilos" teatro erdvė tampa gyva. Ypač ryškus Ginto Ryliškio – Varno Karlo šokis. Šis aktorius itin plastiškas, gebantis sukurti savitą pasaulį, jo judesiai kampuoti, jis ju-

da taip išraiškingai, jog, regis, vienas užpildo pusę scenos erdvės. Gintui Ryliškiui antrina Kristina Jakubauskaitė – Varna. Varnų duetas itin partneriškas, dera ne tik jų judesiai, bet ir kostiumai.

"Sniego karalienės" jungiamoji ašis – Pasakininkas. Nuoširdus, mielas Ryčio Saldžiaus personažas tarsi burtininkas ar pats autorius. Aktorius taip susigyvenęs su savo herojumi,

kad... tampa pagrindiniu spektaklio veikėju.

Daug aktorių sėkmingai kuria po kelis vaidmenis: Živilė Šliužaitė – Mažąją plėšikę ir Sargybinių, Eglė Valytė –

Plėšikių vadę ir Sargybinių, Rasa Kulytė – Karalaitę ir Plėšikę, Sonata Visockaitė – Karalaitę ir Plėšikę, Kristina Jakubauskaitė – ne tik Varna, bet ir Plėšikę, Gintautas Ryliškis – dar ir Plėšikas, o Mindaugas Lungis – Karalius. Tokia personažų kaita suteikia spektakliui dinamikos, tempo, ritminės dermės, be to, partneriai vienas kitam atidūs ir nuoširdūs.

Spektaklis įvyks kovo 18 d. 14 val.

N. Gogolis

"Vedybos"

Režisierius Valius Tertelis

Apibūdindamas pjesės žanrą, autorius pavadino ją "visiškai neįtikimu dviejų veiksmų įvykiu". Amžininkų nepripažintas kūrinys šiuo metu yra toks pat populiarus kaip ir jo dramaturgijos viršūne laikomas "Revizorius". Kaip ir pastarasis, "Vedybos" yra novatoriška komedija, kurioje tobulai iš-

plėtotas "gogoliškas humoras", žadinantis ilgesį, gaudulį, verčiantis susimąstyti. Spektaklio režisierius Valius Tertelis sakė, kad siekia sukurti spektaklį apie vienatvę, nes visi pjesės personažai yra be galo vieniši: "Netgi Kočkariovas, pasišovęs apvesdinti savo viengungį bičiulį, daro tai iš visiško dvasinio tuštumo, noro suteikti sielai šventę. Gogolio humoras paprastai laikomas sarkastišku, bet iš tikrųjų jame labai daug gaudulio. Svarbiausia užduotis aktoriams – nevaidinti stereotipų, šar-

žų. Komedija tik tada tampa tikra komedija, kai juokas skamba pro ašaras". Spektaklio scenografas – Auris Radzevičius, kostiumų dailininkė – Nina Livont. Vaidina aktoriai: Vytautas Griolis, Antanas Kurkietis, Nijolė Lepškaitė, Inesa Paliulytė, Algirdas Pintukas, Kęstutis Povilaitis, Milė Šablauskaitė, Antanas Tarasevičius, Regina Varnaitė, Ričardas Vitkaitis, Algirdas Vrubliauskas, Antanas Žekas.

Spektaklis bus rodomas kovo 19 d. 18 val.